Høringssammenstilling for

Bilvaskehaller

Versjon 3

23. oktober 2013

Nordisk Miljømerking

Svanemerkede bilvaskehaller- Høringssammenstilling
074/Version, 31. 23. oktober 2013

1 Sammendrag 1
2 Om høringen 1
3 Sammanställning av inkomna svar 3
4 Kommentarer till kriterierna, i detalj 4
4.1 Generelle kommentarer 5
4.2 Produktgruppeavgrensning 7
4.2.1 Hva kan Svanemerkes? 7
4.2.2 Hva kreves for å bli Svanemerket? 9
4.3 Kommentarer til de individuelle kravene 9
4.3.1 Krav kapitel 1 9
4.3.2 Krav kapitel 2 29
4.3.3 Bilag 32
5 Kommenterar till bakgrunnen, i detalj 32
6 Diskusjon og sluttsatser 32

1 Sammendrag

Høringsforslaget for bilvaskehaller, med tilhørende bakgrunnsdokument, ble sendt til høring i perioden april – juni 2013. Under høringsperioden lå forslaget til reviderte kriterier tilgjengelig på samtlige hjemmesider slik at også andre interessenter kunne kommentere forslaget. Det ble også gjennomført møter med bransjene i de ulike landene under høringsperioden.

I høringsbrevet ble det spesielt etterspurt tilbakemelding om forslag til innføring av ordningen med grunnlisens i tillegg til vanlig lisens, og hva det innebærer for de ulike aktørene. I tillegg ble det i høringsbrevet også fremhevet:

- Forslag om krav om at 20% av bilpleieproduktene som brukes i en svanemerket bilvaskehall skal være svanemerket.
- Tydeligere krav til prøvetakning, egenkontroll og førstegangskontroll.
- Tilrettelegging av kravene med hensyn til manuelle anlegg (GDS-anlegg)
- Skjerping av krav til utslipp, CMR-stoffer og nanomaterialer, samt skjerpede kjemikaliekrav i henhold til nye krav til svanemerkede bilpleiemidler.

Etter høringen har det blitt gjort en del presiseringer for å tydeliggjøre kravene etter at dette har blitt påpekt av enkelte høringsinstanser. Det har spesielt kommet inn en del kommentarer til ordningen vedrørende grunnlisens, i tillegg til rutiner rundt prøvetakning.

Følgende krav har blitt justert etter høringen:

Krav nr	Kommentar/endring
O1	Unntak for biologiske renseanlegg uten oljeutskiller.
O5/O6	Førstegangskontroll, antall prøvetakninger er endret for vannanalyser (O6).
P1	Unntak for prøvetakning før og etter renseanlegget for biologiske vannrenseanlegg pga utformingen.
O7	Presisering om at det gis poeng for lavere vannforbruk i kapittel 1.6.
O8	Andel Svanemerkede bilpleiemidler som skal benyttes er skjerpet fra 20% til 30% og gjelder samtlige bilvaskeanlegg.
O15	Oppdatert krav til nanomaterialer
P4	Nytt krav til energibesparende tiltak
O29	Endringer i forhold til egenkontroll. Dette skal kun utføres årlig av grunnlisensinnehaver.
1.6	Poengsystemet og vektingen er justert.
O39	Krav til innkjøpsrutiner gjelder kun grunnlisensinnehavere.
	Noen justeringer i miljøledelseskravene.
	Bilvaskeanlegg i Skåne-regionen skal oppfylle like krav som resten av Sverige.

2 Om høringen

Forslag til kriterier og bakgrunn for bilvaskehaller ble sendt ut på høring 22. mars 2013 med høringsfrist 4. juni 2013 og ble sendt ut til omlag 250 høringsinstanser i Norden.

Miljømerking mottok totalt 25 svar. 7 godkjente forslaget (6 med kommentarer), 12 tok ikke stilling til forslaget, 2 motsatte seg forslaget og 4 hadde kun kommentarer. I tillegg har det vært avholdt en del bransjemøter i hvor det også har kommet en del kommentarer.

Basert på evalueringsrapporten fra våren 2012 av kriteriedokument for bilvaskehaller, versjon 2, har revisjonen konsentrert seg om følgende punkter:

- Tydeligere avklaring av produktgruppeavgrensning og klargjøring av hvem som kan søke om lisens og hvorvidt dette skal være tilknyttet et produksjonssted eller eier.
- Tydeliggjøre krav som hindrer ulik tolkning av krav og dokumentasjonskrav, spesielt krav til prøvetakning, egenkontroll og førstegangskontroll.
- Vurdering av målefrekvensen for vannmålinger og i tilfeller man kan gjøre unntak i målefrekvensen, samt presisering av krav til prøvetakning og målingsfrekvens (månedlig eller kvartalsvis).
- Skjerping av enkelte krav og justering av poeng-vektingen.
- Tilrettelegging av kravene med hensyn til manuelle anlegg (GDS-anlegg/Gjør-det-selv-anlegg).
- Skjerping av krav til utslipp, CMR-stoffer og nanomaterialer.

På bakgrunn av erfaringer fra lisensiering og kontakt med bransjen viser det seg at det har vært uklarhet i hvem som kan søke lisens og hvem som kan få svanemerket, for eksempel kjemikalieleverandør, utstyrsleverandør eller selve vaskeanlegget. Det har vært et behov for tydeliggjøring av denne avgrensningen, og av den grunn ble det under høringen fremmet et forslag om å innføre **grunnlisens** i tillegg til ordinær lisens. I høringsforslaget ble det derfor foreslått:

- Innføring av grunnlisens og tydeligere avklaring av hvem som kan få Svanemerket (lisens skal være tilknyttet produksjonssted). Totalleverandør av vaskeanlegg, kjemikalier og renseanlegg kan få en grunnlisens gitt at betingelsene i kriteriedokumentet er oppfylt.

Kritikk av kriteriene i forkant av høringen om at det ikke stilles krav om at bilvaskeanleggene skal bruke Svanemerkede bilpleieprodukter ble møtt med forslag om følgende krav:

- Krav om at 20 % av bilpleieproduktene som brukes i en Svanemerket bilvaskehall tilknyttet grunnlisens skal være svanemerket. Kravet ble ytterligere skjerpet etter høringen etter ønske om at samtlige bilvaskeanlegg skal oppfylle de samme kravene og fremme bruk av Svanemerkede bilpleiemidler. I versjon 3 blir det derfor krav om at 30% av alle bilpleiemidlene som benyttes i vaskehallen skal være Svanemerket, og kravet gjelder for samtlige anlegg.

Flere av disse punktene ble også fremhevet i høringsbrevet.

I denne sammenstillingen er alle kommentarer innsamlet og besvart av Nordisk Miljømerking. Hensikten/målet, i tillegg til å samle inn alle kommentarer, er å vise hvordan eksterne sysnpunkter har påvirket kravene. Nordisk Miljømerking er

takknemlig for alle svar som hjelper oss i vår utvikling og hjelper oss til å følge ISO 14024 standarden i arbeidet med å fastsette kriterer.

3 Sammenstilling av innkomne svar

Miljømerking mottok totalt 25 svar. 7 godkjente forslaget (6 med kommentarer), 12 tok ikke stilling til forslaget, 2 motsatte seg forslaget og 4 hadde kun kommentarer. I tillegg har det vært avholdt en del bransjemøter hvor det også har kommet en del kommentarer.

Tabell 1: Sammenstilling av svarene. Kolonnene viser:

A. Bare kommentarer
B. Støtter forslaget
C. Støtter forslaget med kommentarer
D. Avstår fra å ytre seg
E. Forkaster forslaget med motivering

Land	A. Bara kommentarer.	B. Støtter forslaget	C. Støtter forslaget med kommentarer	D. Avstår fra å ytre seg	E. Forkaster forslaget med motivering	Totalt
Danmark	5			2	1	8
Sverige	2	1	5		1	9
Finland	1					1
Norge	4		1	2		7
Island	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	
Totalt	12	1	6	4	2	25

Tabell 2: Danske høringssvar

Remiss-instans	A. Bara kommentarer.	B. Støtter forslaget	C. Støtter forslaget med kommentarer	D. Avstår fra å ytre seg	E. Forkaster forslaget med motivering
Det Økologiske Råd					X
Miljøstyrelsen DK	X				
Erhvervs- og Vækstministeriet				X	
Naturfredningsforening	X				
LO/CO-industri	X				
Forbrugerombudsmandens				X	
Washtec DK	X				
Dansk Industri, DI	X				
Danmarks Naturfredningsforening	X				
Σ Danska svar:	6			2	1

Tabell 3: Svenske høringssvar.

Hørings-instans	A. Bara kommentarer.	B. Støtter forslaget.	C Støtter forslaget med kommentarer	D. Avstår fra å ytre seg	E. Forkaster forslaget med motivering
Stockholm Vatten VA AB			X		
SVEA Miljö & Hygien AB					X
Reitan Convenience Sweden AB			X		
Käppalaförbundet			X		
Lahega Kemi AB	X				
Westmatic		X			
Tanka i Sverige AB			X		
Washtec Sverige			X		
Constant Clean	X				
Σ Svenska svar:	2	1	5		1

Tabell 4: Finske høringssvar

Remiss-instans	A. Bara kommentarer.	B. Støtter forslaget	C. Støtter forslaget med kommentarer	D. Avstår fra å ytre seg	E. Forkaster forslaget med motivering
Høringsmøte med bransjen (representanter for viktige aktører samt myndigheter)	1				
Σ Finska svar:	1				

Tabell 5: Norske høringssvar

Remiss-instans	A. Bara kommentarer.	B. Støtter forslaget	C. Støtter forslaget med kommentarer	D. Avstår fra å ytre seg	E. Forkaster forslaget med motivering
Autobransjens Leverandørforening	X				
Norsk Vann	X				
KLIF	X				
Helsedirektoratet	X				
Astma- og Allergiforbundet			X		
Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet				X	
Fellsforbundet				X	
Σ Norska svar:	4		1	2	

4 Kommentarer til kriteriene, i detalj

De enkelte kommentarene kommer fra høringsinstanser og er samlet og gruppert i dette avsnitt og følger oppbyggingen i kriterieforslaget. Noen høringsinstanser har kommentert flere områder i høringsforslaget. Disse kommentarene er inndelt etter tema/kravnummer. Nordisk Miljømerking har gitt svar på høringskommentarene.

4.1 Generella kommentarer

Constant Clean, Sverige
I det stora hela så är jag med på att vi måste göra något för att förbättra/förändra sättet vi tvättar bilar på idag, Det stämmer att det i Sverige är ca 70% som tvättar bilarna hemma vid huset eller på närliggande gräsmatta/grusad yta eller ännu värre på gatan. Våra egna undersökningar av hur många bilar som tvättas i en biltvätt i Sverige säger att det är ungefär 8 miljoner fordon per år.
Jag tycker man ska lägga focus på att få in resterande fordon som inte tvättas i en biltvätt som är ansluten till ett reningsverk, där tycker jag att det är en viktig del att upplysa bilägarna om den miljöpåverkan som blir vid tvättande av fordonet vid hemmet. I denna fråga är jag övertygad om att Ni Svanen kan göra en stor insats, tex göra informationskampanjer tillsammans med kommunerna.

Nordisk Miljømerkings kommentar
Nordisk Miljømerking takker for innspill. Vi kommer til å fortsette med å jobbe aktivt med å påvirke forbrukere og myndigheter.

Miljøstyrelsen, Danmark
Overordnet sett virker kravene i Miljøstyrelsens øjne ikke ambitiøse nok mht. vandforbrug. Her bør der ske en skærpelse, ellers virker kriterierne konserverende og ikke dynamiske i markedet.

Nordisk Miljømerkings kommentar
Nordisk Miljømerking takker for innspill. I og med at vi jobber utifra et Nordisk perspektiv, så må vi også ta hensyn til hele Nordens marked når vi utformer våre kriterier. Vi ønsker også å fremme bilvaskeanlegg med lavere vannforbruk, men ser at dagens krav til vannforbruk oppleves av mange vaskeanlegg som strenge nok når man ser på det Nordiske markedet som en helhet. Miljømerking ønsker å gjennomføre en sammenlignende livssyklusananlyse for bilvaskeanlegg i Danmark og Finland for å få mer kunnskap om miljøytelse for ulike anlegg.

Autobransjens Leverandørforening, Norge
Deltagerne i møtet Forum Bilvask diskuterte høringen, og kom frem til at høringen er svært omfattende.
Vi ønsker å komme med noen kommentarer på generelt grunnlag.

Bilvaskebransjen er av den oppfatning at nivået for å bli Svanemerket bilvaskehall er for høy og for omfattende. I tilegg store kostnader. Kost – Nytte.

Ved at prisen på friskt vann er slik som i dag, vil det falle lite lønnsomt med omfattende vannrensing etc.

Forum Bilvask vil sette fokus på følgende punkter.

- Arbeide for og påvirke til at det brukes miljømerkede kjemikalier i bilvaskehallen.
- Påvirke produsenter av bilvaskemaskiner til at vannforbruket minskes.
- Påvirke avløps regime i form av riktigere prising på avfall, klassifisert i 7022.
- Vi foreslår for Miljømerking å gå direkte på Oljeselskapene for å få de med i en satsning på Svanemerking.

Nordisk Miljømerkings kommentar
Nordisk Miljømerking takker for innspill.

Høringsmøte i Finland 21. mai 2013, Finland
Finland hade ett remissmöte om förslaget till nya kriterier. Med på mötet var flera producenter av både biltvättanläggningar och biltvättmedel, samt finsk övervakande myndighet (SYKE och TUKES). På remissmötet inkom ett nytt alternativt förslag gällande tvättprocessen. Mötet föreslog också några mindre konkreta ändringar i kriterierna.
Se også kommentarer under O7 Vannforbruk

Remissmötet hade den starka åsikten, att kriterierna i föreslagen form inte kommer att bli någon framgång i Finland. Det ger ingen mening i att investera i den typ av anläggning som kriterierna kräver. En ny modell för alternativa kriterier kunde vara väldigt intressanta för den finska marknaden och leda till ett stort antal licenser.

Förslag till lösning:
Som **alternativ** till kriteriernas krav på låg vattenanvändning, vattenrening/cirkulation, kunde införas en alternativ modell:

- Inga biocider får användas

- Vi ställer samma krav på avloppsvattnets kvalitet som i kriterieförslaget

- I tillägg kräver vi mätning av COD för att säkra att biologisk syreförbrukning är låg – detta säkrar reningens kvalitet

Nordisk Miljømerkings kommentar
Nordisk Miljømerking takker for innspill som vi vil ta med oss videre i arbeidet med Miljømerking av bilvaskehaller. Miljømerking planlegger å gjennomføre en sammenlignende livssyklusananlyse for bilvaskeanlegg i Danmark og Finland for å få mer kunnskap om miljøytelse for ulike anlegg, og på sikt tilpasse kriteriene etter dette.

Norsk Vann, Norge
Norsk Vann*) viser til høringsforslag datert 04.04.2013, for svanemerking av bilvaskehaller. Vi har ingen merknader til detaljene i høringsforslaget, men ønsker å berømme den innsatsen som gjøres med miljøsertifisering generelt.

Det er av stor betydning for vår sektor at det jobbes med god kildekontroll, slik at det ikke oppstår skade på ledningsnett, blir dårlig arbeidsmiljø ved renseanleggene, tilføres stoffer som ødelegger renseprosessen, gjør slammet vårt ubrukelig eller forurenser vannkilden som til slutt mottar renset avløpsvann fra våre renseanlegg. I tillegg er vi opptatte av tydelig merking av produkter, for å unngå at avløpsnettet blir tilført skadelige stoffer og produkter. Vi har gjennom tiden hatt samarbeid med Miljømerking om ulike merkeordninger. Da det er en god tid siden forrige gang vi hadde kontakt, ønsker vi å invitere dere til et møte den 20. august, i Herslebsgt. 5 (Oslo VAVs lokaler), kl. 12.00-14.00. Vi ønsker å benytte denne anledningen til å belyse de utfordringer og behov vår bransje har, samt å gi dere en orientering om et nytt prosjekt Norsk Vann jobber med, som kan være av interesse for dere. Vi ønsker også å høre mer om arbeidet som gjøres i Miljømerking.

Nordisk Miljømerkings kommentar
Nordisk Miljømerking takker for innspill og invitasjon. Miljømerking vil delta på dette møtet.

Helsedirektoratet, Norge
Bilvaskehaller påvirker miljøet negativt gjennom stort forbruk av vann og kjemikalier, og gjennom utslipp av forurenset vaskevann som vannresipienter, prosesser og slamkvalitet. Krav til en svanemerket bilvaskehall stimulerer til en utvikling mot ressursbesparende og effektive bilvaskehaller uten miljøforstyrrende utslipp til luft, jord og vann.
Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet (FHI) ser generelt positivt på at det igangsettes tiltak som generelt reduserer utslipp til miljøet, siden slike tiltak i neste omgang vil forventes å kunne redusere mulighetene for at mennesker blir eksponert for slike forbindelser via vann eller næringsmidler.
Ad de viktigste forslag til endringer så virker disse velbegrunnede og fornuftige. Ut fra et folkehelseperspektiv gjelder dette spesielt de underliggende krav, hvor brukere (generell befolkning) av slike anlegg kan tenkes å bli mer direkte eksponert:

- Tilrettelegging av krav med hensyn til manuelle anlegg (GDS-anlegg)
- Allergifremkallende parfymestoff – forslag om å forby parfyme i produkt som brukes i manuelle anlegg (GDS-anlegg)
- Skjerping av krav til utslipp, CMR-stoff, nanomaterialer og parfyme

Generelt vil imidlertid Helsedirektoratet og FHI påpeke at svanemerking også bør vurdere å inkludere kriterier for støyforurensning når produkter og anlegg miljømerkes. FHI har mottatt klager på støy fra slike vaskehaller. Helsedirektoratet og FHI vil derfor anbefale også å vurdere støykrav til ulike prosesser i vaskehallen.

Nordisk Miljømerkings kommentar
Nordisk Miljømerking takker for innspill og vil vurdere ved neste revisjon om støyforurensning er et område hvor miljømerking av bilvaskehaller også bør stille krav.

Danmarks Naturfredningsforening, Danmark
Ny teknologi: http://www.etcarwash.com/

Nordisk Miljømerkings kommentar
Takker for innspill vedrørende ny teknologi og vil ta denne kunnskapen med i videre arbeid med Miljømerking av bilvaskehaller.

4.2 Produktgruppeavgrensning

4.2.1 Hva kan Svanemerkes?

Grunnlisens

Washtec DK
WashTec og spec. OK olieselskab kan ikke accepterer disse nye licensforhold, idet dette vil bryde hele samarbejdsaftalen mellem WashTec og OK Olieselskab. Hvis disse licensforhold bliver aktuelle vil en del af OK vaskehallerne pga.

arbejdsbelastnin-gen hermed fravælge Svanemærkningen. Dermed vil helheden ”OK vaskehaller er Svanemærket” falde bort og dermed vil Svanemærkningen ikke have nogen betydning for Olieselskabet.

Ønsker ikke en deling på grundlicens og en ”brugerlicens”.

Washtec Danmark etter avklaringsmøte med Miljømærkning Danmark (4. september 2013):
I forlængelse af møde hos Miljømærkning Danmark d. 20. august 2013 sender vi hovedtrækkene i de punkter der blev drøftet til ”Høring på bilvaskehaller 2013” for kommende version 3.

På mødet blev der fra WashTec og Ok´s side givet udtryk for vores fælles bekymringer for de nye kriterier til forslag til version 3.

Her den nye licens form med Grundlicens og Brugerlicens som kan medfører at flere nuværende Svanemærkede vaskehaller og naturligvis planlagte kommende Svanemærkede vaskehaller fravælger ”Svanen” pga. for stor administration, og dermed har Svanemærkede vaskehaller ikke længere nogen markedsføringsværdi for olieselskabet.

Der er ligeledes bekymring for den nye gebyrstruktur med Grundlicens samt Brugerlicens. På nuværende er det WashTec der har licensforholdene og gebyr for licensen har i alle foregående år været beregnet procentvis udfra de faktureret omkostninger for eftersynsvedligeholdelses omkostningerne som WashTec har fakt. kunden/OK for.

Som også givet udtryk for på mødet mener vi ikke der i Høringen for version 3. er taget hensyn til de mange gode erfaringer, tiltag og tilpasninger der er indført for danske Svanemærkede vaskehaller i hele perioden med vor nuværende licens 574 – 008.

NB: På nuværende har WashTec /OK 25 nye i gang værende og i driftssatte vaskehaller som vi er i gang med at udarbejde ansøgning for udvidelse af vores nuværende licens 574-008 som på tiden er på 58 svanemærkede vaskehaller.

Vi har d. 6. juni 2013 fremsendt WashTec tilbagemelding og bemærkninger til ”Høring på bilvaskehaller 2013” version 3.

Dette var sendt i medsendte skema form, hvor vi i samme skema har indføjet bemærkninger til de punkter der blev drøftet på vores møde d. 20. aug.

Bemærkningerne er indføjet som gult markeret.

Vi står naturligvis altid til rådighed for drøftelse af det fremsendte.

Nordisk Miljømerkings kommentar
Nordisk Miljømerking takker for innspill. Vi har etter hvert opparbeidet erfaring med lisensiering av bilvaskehaller fra Danmark, Sverige og Finland, og erfaring der bilvaskeanlegg har samme leverandører, så vil dokumentasjonen som skal sendes inn til Miljømerking samkjøres slik at det gjør det enklere for lisensinnehaver å

dokumentere de enkelte krav. Forslaget til nye kriterier er på bakgrunn av erfaring fra lisensiering og innspill fra bransjen tilrettelagt slik at leverandører som f.eks. Washtec vil kunne søke om en grunnlisens og dermed sørge for felles dokumentasjon for mange av kravene. Ved hjelp av en grunnlisens (Washtec) og felles rutiner (OK) så blir dokumentasjonen for hvert anlegg ikke spesielt omfattende.

Miljømerking har gjennomgått forslaget og forsøkt å tydeliggjøre hvem som kan søke lisens og hvilke kriterier den enkelte aktør må oppfylle.

Miljømerking mener det er viktig å fremheve at en grunnlisensinnehaver skal dokumentere at vaskeanlegg, renseanlegg og tilpassede kjemikalier fungerer i forhold til Svanens kriterier vedrørende både vannforbruk og utslipp.

En eier av et vaskeanlegg som ønsker å svanemerke anlegget sitt vil kunne inngå en avtale med en grunnlisensinnehaver og samtidig være sikker på at den teknologien grunnlisensinnehaveren har fått godkjent i sin lisens, faktisk lever opp til kravene for å bli svanemerket. Samtidig blir arbeidet med å gjennomføre en søknad betydelig enklere.

Høringsmøte i Finland 21. mai 2013, FIN

Grundlicens ansågs som ett bra förslag. Svanens kontroll bör utföras specifikt för varje anläggning.

Nordisk Miljømerkings kommentar
Nordisk Miljømerking takker for innspill.

4.2.2 Hva kreves for å bli Svanemerket?

Ingen kommentarer.

4.3 Kommentarer til de individuelle kravene

4.3.1 Krav kapittel 1

1.1 Miljøkrav

O1 Vaskeanlegg og rensutstyr / system

Washtec Danmark etter avklaringsmøte med Miljømærkning Danmark (4. september 2013):
Her er beskrevet ”Slam- og olieudskiller med sandfang skal indgå i den renseteknikske løsning.
Samtlige danske WashTec Svanemærkede vaskehaller er opbygget med BioClassic / biologisk vandrensningsanlæg, hvor også overskudsvand til offentlig kloak er biologisk renset, hvor der ikke er etableret Olieudskiller.

Nordisk Miljømerkings kommentar
Nordisk Miljømerking har blitt oppmerksomme på at vaskeanlegg av typen biologiske renseanlegg varierer svært mellom de nordiske landene, der anleggene i Danmark ikke har oljeutskiller, mens anleggene i Sverige er pålagt å ha oljeutskiller.

Kravteksten er endret der det tydelig fremgår at biologiske renseanlegg er unntatt.

O2 Teknisk beskrivelse av anlegg

Høringsmøte i Finland 21. mai 2013, Finland

Kravet O2 borde kompletteras med ett krav på rengöringseffektivitet, som är kopplat till utrustningens totala tvättkapacitet. Denna rengöringseffektivitet bör dimensioneras enligt ” peak ”kapacitet (största möjliga antal tvätt). Ett sådant krav leder till att behovet av underhållstvättning av utrustningen minskar, och mängden avloppsvatten och kemikalier som används i underhållet minskar också. Det finns alltså då inte behov av ”super-rengöring”, vilket är undantaget från kraven i kriterierna idag. Remissmötet anser att också underhållstvättar borde rapporteras, eftersom det annars utgör ett tydligt kryphål för att komma undan krav på slamhantering, utsläpp etc.

Nordisk Miljømerkings kommentar
Nordisk Miljømerking takker for innspill. Vi vil i neste revisjon av kriteriene for miljømerking av bilvaskehaller vurdere om vi skal stille krav til rengjøringseffektivitet i forhold til utstyrets vaskekapasitet.

O3 Anlegg med resirkulert vann

Ingen kommentarer.

O4 Manuelle bilvaskeanlegg

Høringsmøte i Finland 21. mai 2013, Finland
Handtvätt är en växande trend i Finland. Just nu finns det många ”mixed-fordonstvätter ” (som använder både hand- och maskintvätt tillsammans). I framtiden bör detta beaktas mer tydligt i kriterierna.

Nordisk Miljømerkings kommentar
Det er i denne versjonen gjort et forsøk på å tilrettelegge kriteriene til anlegg for manuell bilvask (GDS-anlegg/Gjør-det-selv-anlegg) da vi ser at dette er et økende marked. Det skal også være mulig for bilvaskeanlegg med både automatisk og manuell vask å kunne Svanemerke seg, og Nordisk Miljømerking vil hele tiden jobbe for å få enda tydeligere og bedre krav.

1.2 Vannforbruk og utslipp

O5 Førstegangskontroll

SVEA Miljö & Hygien AB, Sverige
Föreslår förändring avseende endast flödesproportionell provtagning. Jag menar att tidsstyrd provtagning går lika bra. Förslaget bör innehålla en formulering där man kan välja mellan flödesproportionell och tidsstyrd teknik. På flera ställen anges att provtagning ska göras under 5 arbetsdagar. Jag tolkar det som att man ska provta måndag till fredag. Då det ofta ligger en tyngdpunkt på tvätt av fordon under lördag och söndag önskar jag ett klargörande kring det.

Washtec Danmark

Ønsker afgjort nuværende rapportering og egenkontrol videreført. Som nuværende forhold skal der ikke udtages fast prøvetagninger.

Washtec Danmark etter avklaringsmøte med Miljømærkning Danmark (4. september 2013):
Vi er helt uforstående overfor at der i den nye version 3 kræves at der skal foretages en årlig kontrol (spildevandsanalyse) på WashTec BioClassic / biologiske vandrensningsanlæg, som jo er opbygget som et helt lukket system, hvor utilsigtet udslip/overløb af urenset vand ikke kan forekomme.

Der er i nuværende Licensversion givet dispensation for denne årlige kontrol pga. det via mange spildevandsanalyser er fuldt dokumenteret at denne type vandrensningsanlæg holder sig et pænt stykke under grænseværdierne på alle stoffer.

Vedhæfter en et diagram "Sammenligning af udledning pr. vask" udarbejdet januar 2012 af Carl Bro/Grontmil hvor det på daværende tidspunkt var på grundlag af samtlige ca. 70 stk. spildevandsanalyser på WashTec Svanemærkede vaskehaller samt på 200-250 uden WashTec biologiske vandrensningsanlæg. (d.d. dag er der udført ca. 85 -90 analyser på WashTec Svanemærkede vaskehaller)

Her ønsker vi bestemt denne dispensation/tilpasning for washTec bilogiske vandrensningsanlæg videreført i version 3, hvor Miljømærkning Danmark har mulighed for at kræve udført en årlig spildevandsanalyse på op til 10% af Svanemærkede vaskehaller der er opbygget på WashTec koncept.

Nordisk Miljømerkings kommentar
I de nye forslaget til kriterier er det i utgangspunktet ikke store endringer til rapportering og egenkontroll, men det er gjort endringer for å tydeliggjøre kravene, da det i den nåværende versjonen av kriteriene har vært rom for ulike tolkninger. Erfaring fra lisensiering, spesielt fra Danmark og Sverige, har også vist at praksisen rundt egenkontroll har vært svært forskellig, og at det av den grunn har vært behov for de endringer som nå er foretatt.

Førstegangskontrollen er viktig dokumentasjon for å vise at valgt vaskemetode med tilhørende kjemikalier og renseteknologi fungerer. Ved innføring av grunnlisens er det kun grunnlisensinnehaver som skal gjennomføre førstegangskontrollen, ikke de anleggene som benytter seg av en grunnlisens. Anlegg som ikke benytter seg av en grunnlisens må gjennomføre førstegangskontrollen.

Kravene har også vært utydelige med hensyn til hvor mange prøver som skal tas og over hvor lang tid. Tilbakemelding fra Danmark om at biologiske renseanlegg av den typen som benyttes i Danmark med lukkede tanker, tilsier at det er liten hensikt i å ta døgnprøver over 5 dager, da alt avløpsvannet havner i en og samme tank.

Nordisk Miljømerking vil helst ikke gjøre for mange unntak for spesifikke anleggstyper, men foreslår heller å endre kravet slik at det skal foretas 2 stk spillevannsprøver med minimum 1 måned mellom de 2 prøvetagningene.

Videre skal man kunne velge mellom strømningsproporsjonal og tidsstyrt prøvetagning, og har nå gjennomgått dokumentet for å gjøre dette tydelig.

Miljømerking håper med dette at kravene er tydeligere for alle parte.

O6 Utslipp fra vaskeanlegget

Stockholm Vatten VA AB, Sverige
Provtagning I förslaget står det att provtagning endast ska ske under vardagar (5 dagar). Stockholm Vatten (SV) anser att även helgdagarna (lördag och söndag) bör inkluderas då en större del av de privata personbilstvättarna sker då. Vidare anser SV att förstagångskontroll även ska ske om reningstekniken redan har en Svanenlicens då vår erfarenhet är att utsläppsvärdena är starkt knutna till hur egenkontrollen för verksamheten fungerar snarare än vilken teknik verksamheten har valt att använda.

Nordisk Miljømerkings kommentar
Nordisk Miljømerking takker for innspill. Krav til prøvetagning i forbindelse med utslipp fra vaskeanlegget er endret til 2 prøvetagninger med minimum 1 måned mellom prøvetagningene. Endringene skjer bl.a. på grunn av tilbakemeldinger fra den danske bransjen. Se for øvrig høringssvar under O5.

Reitan Convenience Sweden AB, Sverige
Jag anser av kravet på CU (10 mg/l) är för lågt ,det är 70 % lägre en Naturvårdsveket, SPBI riktvärden. Det borde ligga på 15-20 mg/l. Om man skall följa övriga parametrar (metaller, olja i vattenprovet).

Nordisk Miljømerkings kommentar
Nordisk Miljømerking takker for innspill. Kravet til Cu-utslipp er uforandret og erfaring fra Svanemerkede bilvaskehaller er at bilvaskeanleggene har utslipp innenfor denne grensen. Dette kravet vil ikke bli endret i denne versjonen.

Tanka i Sverige AB, Sverige
Vi har inte bedömt utsläppskrav, då vi saknar tillräcklig kompetens inom nämnda område.

Nordisk Miljømerkings kommentar
Nordisk Miljømerking takker for innspill.

Washtec, Sverige
Koppar är enligt vår uppfattning en osäker parameter då vi anser det svårbedömt var ämnet härör ifrån, bl.a. uppfattar vi att ämnet delvis fälls ut i ledningar och därför finns redan i ingående vatten. Vi föreslår att anläggningen skall ha möjlighet att visa på sådana orsaker som alltså ligger utanför brukarens kontroll och att inte tillförsel inte sker i tvätt/reningsprocessen, samt att hänsyn då skall tas till detta.

Nordisk Miljømerkings kommentar
Nordisk Miljømerking takker for innspill og vil diskutere videre om Cu som en måleparameter i bilvaskeanlegg. Krav-nivået vil være uendret i denne versjonen.

Constant Clean, Sverige
Upplysning: angående olika gränsvärden i Skåne och resten av Sverige. Det är svårast att få bilarna i Malmö rena = starkast avfettning, jag tror det beror på saltet eller vad det är för blandning man använder till att bekämpa halkan med på Öresundsbron. Jag förordar samma regler för varje enskilt land.

Provtagning: Provtagning av vatten från en biltvätt kan vara väldigt svårt ibland, Vi på Constant Clean AB har cirka 180 reningsverk som vi har tillverkat och som är i drift idag.

Vi har idag 4 stycken som återanvänder vattnet och resten renar endast utgående spillvatten från biltvätten. Vi servar även ett 50 tal reningsverk som vi ej har sålt och där är antalet reningsverk som recirkulerar vattnet 7 stycken vad jag kan komma på i skrivande stund.

Varför jag räknar upp dessa är för att påvisa att vi har stor erfarenhet vad gäller provtagning och dess svårigheter, jag är själv utbildad provtagare och gör cirka 40 prover om året.

Det finns många saker som ska fungera för att ett reningsverk och dess brunnsystem ska må bra, men Viktigast är nog att man tar provet i rätt brunn. Det kan vara nog så svårt att hitta rätt brunn.

Det är sällan någon på stationen/anläggningen som vet var provtagningsbrunnen är. För 3 år sedan bestämde vi oss för att märka upp alla provtagningsbrunnar med en skylt där det står i klartext att du är i rätt brunn. Det har fungerat mycket bra, en rekommendation är att detta bör vara ett krav vid ansökan av Miljömärkt reningsverk.

Nordisk Miljømerkings kommentar
Nordisk Miljømerking takker for innspill. Vi er klar over det signalet ulike krav i Skåne og resten av Sverige gir aktørene innenfor bilvaskehaller, og etter å ha diskutert dette grundig har Miljømerking besluttet at bilvaskeanlegg i Skåne-regionen skal oppfylle de samme kravene som resten av Sverige.

Vi er også av den oppfatning at driftsrutinene og prøvetakningsrutinene ved de enkelte bilvaskeanlegg har betydning for testresultatene for utslippene. Nordisk Miljømerking har derfor krav om at prøvetakningspunkter skal være merket på på kart over vaskeanlegget og krav om at ansatte og personale som deltar i den daglige driften skal ha kunnskap for å sikre at kravene til Svanemerket oppfylles. Innføring av ordning med grunnlisens tror vi også er en bra ordning for å sikre tilfredsstillende drift.

Det Økologiske Råd, Danmark
Kravene til udslip af diverse kemikalier bør være ens i alle landene – og bør følge de skrappeste krav, som sættes i Danmark og Skåne. Teknologien tillader at sætte disse krav, og det kan derfor ikke være et problem for Finland, Island, Norge samt det øvrige Sverige at leve op til dem. (cadmium 0,025 mg/bil og 0,075 mg/kte samt olie 0,75 g/bil og 2,25 g/kte)

Nordisk Miljømerkings kommentar
Bakgrunnen for at kravene er forskjellig for de ulike landene er at det er forskjeller i klima og smuss-sammensetning, noe som påvirker bilvaskeanleggenes forutsetninger for å klare grenseverdiene, uavhengig av hvilken renseteknikk som anvendes. Dette gjør at vi har valgt, utifra erfaring, å ha ulike nvåer for visse parametre for ulike land. Vår erfaring fra de Svanemerkede bilvaskeanleggene er at dagens krav allerede nå oppleves som strenge.

Miljøstyrelsen Danmark
Det er vanskeligt at forholde sig til afledte forurenende stoffer, jf. tabel 06, da værdierne er opgjort som mængde forurening pr. bil. Nedenstående tabel er fra miljøprojekt nr. 876/2003
http://www.bilvaskehaller.dhigroup.com/pdf_filer/Miljoprojekt_nr876_2003.pdf , hvor typiske mængder forurening pr. bil er anført. Dette viser væsentligt lavere forureningsniveauer end anført i forslaget til svanemærkning. Forslaget værdier bør på det grundlag genovervejes.

Nordisk Miljømerkings kommentar
Nordisk Miljømerking takker for innspill. Vi har i de foreslåtte kriteriene skjerpet kravene på kadmium og Cr+Ni+Pb, og de øvrige er i henhold til vår erfaring strenge og sorterer ut de beste bilvaskeanleggene på markedet, sett utifra et nordisk perspektiv.

Washtec, Danmark
Det nye krav for Sum af Pb, Ni og Cr kan normalt overholdes (gennemsnit af 50-70 analyser fra 2004-2011 viste ca. 2,5 mg/vask).

Det nye Cd krav kan normalt overholdes (gennemsnit af 50-70 analyser fra 2004-2011 viste 0,009 mg/vask).

Nordisk Miljømerkings kommentar
Nordisk Miljømerking takker for tilbakemelding vedrørende kravnivå.

P1 Utslipp av ftalater

Washtec DK
Dette vil medføre en markant øget omkostning i forbindelse med analyser. Vi kan ikke se fordele ved denne ændring, da det må være kravene til det udledte overskudsvand der har miljøbetydning.

Nordisk Miljømerkings kommentar
Nordisk Miljømerking takker for innspill og understreker at kravet er et valgfrinn poengkrav og ikke et obligatorisk krav.

Washtec Danmark etter avklaringsmøte med Miljømærkning Danmark (4. september 2013):
Vi kan ikke forstå betydningen med at der gives 1 pont, hvis der udføres analyse for 4 typer phalater, vel og mærke hvis analyserne bliver taget både før og efter renseanlægget.

Som udgangspunkt er det sikkert i orden med med analyser for 4 typer phtalater , med det er ikke muligt at tage analyserne før og efter renseanlægget, idet renseanlægget består af en samlet kontinuerligt proces.

Et biologisk vandrensningssysten er jo ikke bare en ”filter” vandet passerer og dermed renses, Biologisk rensning er en samlet kontinuerlig proces som består af mange ”step”hvorfor det ikke er muligt at tage analyserne før og efter renseanlæg.

Vedhæfter flowskitse på WashTec BioClassic vandrensningsanlæg.

NB: det vil efter vores vurdering også give langt bedre betydning, hvis der gives point når analyserne resultater holdes under nogle afsatte grænseværdier på phtalater.

Denne pointtildeling for vandforbrug under henholdsvis 50 eller 35 liter er ikke mulig at opnå på alle danske vaskehaller uden det vil give en markant forringelse af vaskekvaliteten, hvorfor vi vurderer at det er pga. manglende kendskab til danske forhold og vaskehaller denne pointtildeling er foreslået.

Der er 2 væsentlige forhold der er årsag til at det ikke på alle danske vaskehaller er muligt at reducerer vandforbruget til under de foreslåede liter.

- Vand i Danmark er meget "hård" vand, typisk med Total hårdhedsgrad fra 15 og op til 35 grader dH. Vedhæfter eksempel på vandkvalitet på vandforsyningen på Fløng vandværk, hvor WashTec har kontor.

  For nødvendig afkalkning af vand fra offentligt vandforsyning øges vandforbruget med 12 til 24% alene til brug for afkalkning (ionbytning)

- I vinter perioderne anvendes der voldsomme store mængder salt på danske landeveje (bruges ofte som direkte snerydning) og inden for de seneste år er en ny metode for saltning af vejnettet taget i brug.

  Salt oplyses i vand i en omrøringsproces direkte på saltsprederne (lastbiler) hvorved saltkoncentrationen der udlægges på vejene øges markant, dette naturligvis for at opnå en bedre længere virkning af vejsaltet på vejene.

  Denne kraftige saltkoncentration som sætter sig på og under bilerne, bliver vasket af i vaskehallen og øger dermed saltindholdet i det rensede vand til langt over det acceptable niveau, hvor det at nødvendigt at udføre en fortynding af det rensede vaskevand, for at kunne leverer et tilfredsstillende vaskeresultat.

Vandforbruget pr. vask er jo måling på det samlede vandforbrug i hele vaskehallen, dvs. friskvandsforbrug på bil som også virker opfyldning/erstatning for det vand der forsvinder i forbindelse med fordampning og vækslæb (sidstnævnte det vand som biler tager med sig ud af vaskehal i forbindelse med vask), vand der anvendes afkalkning af indkomne byvand (ionbytning) vand for benyttes til fortynding ved høj saltkoncentration og ikke mindst til daglig, ugentlig og månedlig rengøring af vaskehal.

NB: OK Svanemærkede vaskehaller i Danmark har en meget høj standard her også med hensyn til rengøring.

Vedhæftet et billede af OK Svanemærket vaskehal.

Høringsmøte i Finland 21. mai 2013, FIN
Krav på ftalater ifrågasattes och det sågs inga tydliga vinster. Källan till ftalater är inte rengöringsmedel, och därför är utsläppet av ftalater inte lätt att påverka. Tvättanläggningen kan inte styra vilken typ av bilar som tvättas (ftalater kan komma från plastdelar i bilar). Det är också ganska dyrt att göra denna typ av mätningar.

(Egen kommentar: kan tvättborstar vara gjorda av PVC? I så fall kunde vi se på ett förbud här).

Nordisk Miljømerkings kommentar
Nordisk Miljømerking takker for innspill. Ftalater brukes hovedsakelig i mykgjørere av plast, og dietylhexylftalat (DEHP) er målt i avløpsvann fra bilvaskeanlegg og mistenkes å komme fra mykt PVC-materiale i bilenes understell. Det er riktig at vaskeanlegget ikke kan styre hvilke typer biler som vaskes, men bilvaskeanlegget har her en mulighet til å vise at renseanlegget tar hånd om disse utslippene. Vi gjør samtidig oppmerksom på at kravet er frivillig og ikke obligatorisk. Det kan i neste revisjon være interessant å undersøke nærmere materialene til f.eks. børstene som brukes i vaskeanleggene. Vannprøvetakning må foretas både før og etter renseanlegget for å kunne måle ftalat-innholdet før og etter rensing, med unntak for biologiske vannrenseanlegg der det kun foretas måling etter rensing.

O7 Vannforbruk

SVEA Miljö & Hygien AB
Här anges att vattenförbrukning ska mätas under 7 dagar. På de flesta ställen i rapporten anges att mätning ska utföras under 5 dagar. Bör inte dessa angivelser vara överensstämmande? Bilaga 6 Föreslår förändring avseende endast flödesproportionell provtagning. Jag menar att tidsstyrd provtagning går lika bra. Förslaget bör innehålla en formulering där man kan välja mellan flödesproportionell och tidsstyrd teknik. Här anges att vid förstagångskontroll ska vattenförbrukningen mätas under 7 dagar. I 1.2, 05 har ni angivit 5 dagar.

Nordisk Miljømerkings kommentar
Vannforbruket skal beregnes som årsmiddelverdi. Når utslipp beregnes på denne måten skal man måle vannforbruket under samme periode som prøvetagningen pågår. Dette er nå presisert i dokumentet.

Käppalaförbundet
* Mätning av vattenförbrukning och provtagning bör ske samtidigt för att få en bra bild av utsläpp per tvättat fordon. * Av erfarenhet vet vi att ca 50% av alla fordonstvättar överskrider utsläppsvärdena för zink, och att det kan bero på att hallarna innehåller förzinkade detaljer. Man bör därför lägga till en passus om att Zn i tvätthallen bör minimeras. * Våra riktlinjer skiljer sig åt på några punkter, och det måste vara tydligt att lokala regler kan komma att gälla, även om de är annorlunda än vad kriterierna säger. * Vad händer om utsläppen är för stora? Jag kunde inte hitta något om eventuella påföljder. På Käppalas hemsida (www.kappala.se) finns våra riktlinjer för fordonstvättar i sin helhet. Vi har även en mall för kemikalieinventering som vi kan sprida om behov finns.

Nordisk Miljømerkings kommentar
Ved førstegangsprotokoll tydeliggjøres at vannprøvetagningen skal tas under samme periode som utslippsprøvetagningen. Det er en forutsetning at anlegget har utslipp under grenseverdiene i kravene for å kunne få Svanemerket. Dersom det ved etterkontroll oppdages at anlegget ikke klarer utslippskravene, vil Miljømerking normalt gi lisensinnehaver en tidsbegrenset tid for å kunne dokumentere at kravene kan overholdes. Miljømerking kan også trekke lisensen dersom ikke lisensinnehaver kan dokumentere at kravene etterleves.

Constant Clean
Jag vet inte om detta är rätt forum, men jag har lite funderingar ang vattenförbrukning och användandet av färskvatten.

Det är överlägset bäst tvättresultat med färskvatten.

Ni skriver i ert förslag att man inte får använda mer än 90 liter per fordon i en automattvätt.

Jag vet inte om det är rätt eller fel, men jag har en syn på detta som jag gärna vill dela med mig av.

Jag anser att man bör tvätt bilen med färskvatten i de flesta fall, Varför? Som jag nämnde tidigare så är resultatet av största vikt när man ska tvätta bilen, blir det inte bra kommer man inte tillbaka och då kanske man i värsta fall väljer att tvätta bilen hemma på gatan istället. Det finns många andra aspekter på detta också, tex när man använder återvunnet vatten i högtrycket så blir vatten partiklarna väldigt små och i dessa partiklar finns tensider och lösningsmedel som har mycket goda genomträngande egenskaper (det är deras jobb) dessa partiklar landar i stort sett i hela hallen, min erfarenhet säger mig att om man använder återvunnet vatten så behöver man renovera tvätthallen minst varannan gång man byter biltvätt.

Vad som finns i den dimma av återvunnet vatten som finns kvar i tvätthallen efter tvätt och som vid start av bil och kupefläckten dras in i kupén vet jag inte men inte kan det vara hälsosamt med tanke på den lukt som nästan alltid finns där.
Min erfarenhet vad gäller reningsverk med och utan recirkulation, så är möjligheten att ha en fungerande och därmed bättre kontroll på utsläppsvärdena lättare med ett reningsverk som inte återanvänder vattnet, driftsäkerheten är helt enkelt mer pålitlig.
Tillverkare av biltvättar idag jobbar väldigt hårt med att få ner vattenförbrukningen, biltvättar tillverkas oftast i länder där vatten priset är relativt högt vilket gör om tvätten förbrukar lite vatten så har man ett bra sälj argument.

Nordisk Miljømerkings kommentar
Nordisk Miljømerking takker for innspill. For Nordisk Miljømerking så er minimering av uttak av naturressurser viktig. Dermed er begrensningen av ferskvannforbruk en viktig parameter. I visse deler av Norden så er vann i tillegg en begrenset ressurs, noe som gjør det enda viktige å minimere vannforbruket. Miljømerking ønsker også å fremme bilvaskeanlegg med lavere vannforbruk, men ser at dagens krav til vannforbruk oppleves av mange vaskeanlegg som strenge nok når man ser på det Nordiske markedet som en helhet. Miljømerking ønsker å gjennomføre en sammenlignende livssyklusananlyse for bilvaskeanlegg i Danmark og Finland for å få mer kunnskap om miljøytelse for ulike anlegg.

For samtlige produkter som anvendes i en Svanemerket bilvaskehall så stilles det både miljø- og helsekrav.

For Miljømerking er det i tillegg viktig å ha krav til rutiner for drift for å sikre at renseanlegget vedlikeholdes, driftes og fungere som det skal.

Det Økologiske Råd

Med hensyn til vandforbrug mener vi ligeledes, at alle lande skal leve op til de strengeste krav om vandudslip (der stilles til Danmark). Når teknologien findes, der muliggør at Danmark kan leve op til kravene, er der ingen tilstrækkelige argumenter for, at de øvrige lande ikke også kan leve op til dem.

Nordisk Miljømerkings kommentar
Nordisk Miljømerking takker for innspill. Bakgrunnen for at kravene er forskjellig for de ulike landene er at det er forskjell i klima og smuss-sammensetning, noe som påvirker bilvaskeanleggenes forutsetninger for å klare grenseverdiene, uavhengig av hvilken renseteknikk som anvendes. Dette gør at vi har valgt, utifra erfaring, å ha ulike nvåer for visse parametre for ulike land. Vår erfaring fra de Svanemerkede bilvaskeanleggene er at dagens krav allerede nå oppleves som strenge.

Miljøstyrelsen DK
Forslaget synes mht. vandforbrug ikke at afspejle tidens teknologi, da det i dag er muligt, at en bilvaskehal har et vandforbrug på 20-30 liter frisk vand pr. bil., altså væsentligt lavere end forslagets kriterier for vandforbrug. Et godt anlæg bør i dag have recirkulering med rensning. I øvrigt er der i dag anlæg på markedet, som alene forbruger rent vand svarende til fordampningen på 15 liter pr. bil, jf. . http://ing.dk/artikel/dansk-verdenspremiere-ny-bilvaskehal-genbruger-naesten-al-vand-120423 og http://www.csr.dk/gr%C3%B8n-bilvask-hos-mercedes-benz-cph

Miljøstyrelsen mener derfor at kriterier for bilvask skal udelukke manuel bilvask (der er heller ikke tradition for dette i DK) og skærpe kravet til vandforbrug væsentligt i forhold til normal dansk praksis (under 40-50 liter/bil). Det bemærkes at Miljøstyrelsen allerede i 2007 kommenterede de (også dengang uændrede) krav til vandforbrug som for svage.

Det er væsentligt, at der netop for denne produktgruppe kan fastsættes geografisk forskellige regler med særlige hensyn til nationale forhold. Hermed skal der ikke tages overordnede nordiske forhold i betragtning, som ellers var et af argumenterne i høringen i 2007.

Nordisk Miljømerkings kommentar
Nordisk Miljømerking takker for innspill. Det er viktig å understreke at Nordisk Miljømerking jobber utifra et Nordisk perspektiv, så må vi også ta hensyn til hele Nordens marked når vi utformer våre kriterier. Vi ønsker også å fremme bilvaskeanlegg med lavere vannforbruk, men ser at dagens krav til vannforbruk oppleves av mange vaskeanlegg som strenge nok når man ser på det Nordiske markedet som en helhet. Miljømerking ønsker samtidig å påpeke at i Finland og Norge, der vann ikke er en begrenset ressurs som i Danmark, ser på krav til vannforbruk som strengt og samtidig et hinder for å få gjennomslag for Svanemerkede bilvaskehaller.

Washtec DK
Vil blive svært at opnå point.
Med vandforbrug på gennemsnitlig <35 L vil en del vaskehaller, alt efter geografisk placering falde markant i vaskekvalitet. (Områder med store vintersaltning på vejnettet)

Nordisk Miljømerkings kommentar
Grensenivået er satt utifra de data vi har fra det danske, finske og svenske markedet for å gi en så rettferdig poengfordeling som mulig. Etter høringen har det blitt lagt til et ekstra krav for energibesparende tiltak slik at vaskeanleggene skal ha ytterligere mulighet til å gjennomføre tiltak som gir poeng. Den totale vektingen har også blitt endret etter høringen.

Høringsmøte i Finland 21. mai 2013, FIN
Remissmötet hade en mycket stark åsikt om att våra krav på lågt vattenförbruk kopplat till vattenrening / cirkulation inte är bra. Kravet ger inte tydlig miljövinst, då det innebär att oorganiska partiklar måste renas, men inga krav ställs på kemin som används vid reningen (förutom klorförbud).

I Finland används mest biologisk rening, vilket innebär att för att återanvända vattnet måste biocider/slembekämpning tillföras, för att mikrobhalterna i vattnet ska hållas låga. Cirkulation av smutsigt vatten minskar dessutom på anläggningens livslängd pga korrosion. Cirkulation av vatten ökar också energiförbruket.

Vi har då en situation, då vi kräver låg vattenavändning (i ett land där vatten inte är bristvara). Samtidigt måste vi tillåta användning av miljöfarliga kemikalier för underhåll av anläggningen (biocider), vilket kan påverka också arbetssäkerheten. Vi ställer dock inte krav på dessa biocider, som i slutändan kommer att ledas via kommunala vattenreningsverk ut i recipienten. Största miljövinsten kunde enligt remissmötet uppnås då vi säkrar att tungmetaller och olja avskiljs från vatten som leds till reningsverket, vi förbjuder miljöfarliga biocider, och samtidigt får vi rena bilar.

Nordisk Miljømerkings kommentar
Nordisk Miljømerking takker for innspill og ønsker å ta dette med videre i arbeidet med Miljømerking av bilvaskehaller. Vi ønsker også å fremme bilvaskeanlegg med lavere vannforbruk, men ser at dagens krav til vannforbruk oppleves av mange vaskeanlegg som strenge nok når man ser på det Nordiske markedet som en helhet. Miljømerking planlegger å gjennomføre en sammenlignende livssyklusananlyse for bilvaskeanlegg i Danmark og Finland for å få mer kunnskap om miljøytelse for ulike anlegg.

1.3 Kjemikalier

O8 Oversikt over kjemikalier

Stockholm Vatten VA AB
Kemikalier SV skulle vilja att en utökad kemikalieförteckning används, d.v.s. att det även anges uppgifter om ingående ämnen i produkten, CAS-nummer, om ämnet är ett utfasnings- eller riskminskningsämne (enligt Kemikalieinspektionen PRIO-databas) samt vart ämnet tar vägen efter användning (utsläppsmedium). Se www.stockholmvatten.se/Foretag/Branschrad/ för exempel. Anledningen till detta är att många VA-verk och tillsynsmyndigheter kräver en utökad kemikalieförteckning av sina verksamhetsutövare och har så gjort under flera års tid.

Nordisk Miljømerkings kommentar
Nordisk Miljømerking takker for innspill og vil ta med oss dette i videre arbeid.

Constant Clean
Jag tycker kravet för att ha en Svanenmärkt anläggning bör man minst ha 80% Svanenmärkta kemikalier till biltvätten, jag tror mig veta att det idag är möjligt att bara svanenmärka biltvätten om man önskar, och där med kunna säga att man har en ”Svanenmärkt tvätt” . Ursäkta, men jag tycker det verkar lite underligt, för om kunden som ska tvätta bilen blir informerad att biltvätten är Svanen märkt så tror naturligtvis kunden att man använder Svanen godkända kemikalier i biltvätten, inte att själva tvätten är Svanen godkänd. Missförstå mig inte jag tycker det är bra att själva tvättarna också uppfyller kraven för godkännande av Svanen. Rätta mig gärna om jag är fel underrättad.

Nordisk Miljømerkings kommentar
Nordisk Miljømerking takker for innspill. Dersom bilvasken er svanemerket innebærer det at alle kjemikaliene er godkjent, men det innebærer ikke nødvendigvis at de er svanemerkede. For at kjemikaliene skal bli merket må de leve opp til kravene i kriteriedokumentet for bil- og båtpleiemidler, versjon 5, som er litt mer omfattende enn kjemikaliekravene i kriteriene for bilvaskehaller.

Det Økologiske Råd
Vi kan ikke acceptere, at kun 20 % af de anvendte bilplejeprodukter, der bruges i bilvaskehallen, skal være svanemærket.
Det vildleder forbrugerne, at en bilvaskehal er svanemærket, men at det i realiteten kun er 20 % af plejeprodukterne, der skal leve op til svanemærkekriterierne. En gennemsnitlig forbruger vil gå ud fra, at en svanemærket bilvaskehal udelukkende bruger svanemærkede produkter.
Vi mener, at 100 % af bilplejeprodukterne skal være svanemærket.

Som et alternativ, hvis dette ikke gennemføres, bør det stå tydeligt på selve svanemærket på vaskehallen, hvor stor en procentdel af plejeprodukterne, der er svanemærket (f.eks. 20 %).

Nordisk Miljømerkings kommentar
For at kjemikalier skal anvendes i en svanemerket bilvaskehall må de leve opp til de strenge kravene som finnes i kriteriedokumentet for bilvaskehaller, selv om selve produktet ikke er Svanemerket. Bilpleiemidlene og vannrensekjemikaliene som anvendes i en Svanemerket bilvaskehall skal være godkjent selv om vi kun krever at en viss %-andel av produktene skal være Svanemerket. Miljømerking har riktignok besluttet at %- andelen skal skjerpes fra 20% til 30% og at kravet sal gjelde for samtlige anlegg.

Naturfredningsforening
Dette kan Danmarks Naturfredningsforening støtte op om. (LO/CO’s kommentar nedan)

Nordisk Miljømerkings kommentar
Se svar etter kommentar fra LO/CO-industri.

LO/CO-industri

LO/CO-industri finder, at kravet om 20% Svanemærkede produkter er alt for ringe et ambitionsniveau. Det fremgår af baggrundsdokumentet, at der findes hele serier af Svanemærkede produkter til automatiske vaskeanlæg, så kravet her kunne for så vidt være 100% uden at det ville give leveringsproblemer.

Som det fremgår må rengøringsprodukter ikke være årsag til udslip af skadelige stoffer eller for risiko på renseanlæg.

Det vil derfor være konsekvent at hæve kravet betydeligt til fx 75% og reservere Svanemærkning til de bilvaskehaller som i alt væsentligt anvender Svanemærkede produkter.

LO/CO-industri modsætter sig derfor forslaget, hvis ikke grænsen på 20% hæves betydeligt.

Nordisk Miljømerkings kommentar
Nordisk Miljømerking takker for innspill vedrørende % andel Svanemerkede produkter som skal benyttes i en Svanemerket bilvaskehall. Dersom Miljømerking velger å stille krav om f.eks. 75% eller 100% svanemerkede kjemikalier, vil det i praksis kunne innebære at de som ikke anvender svanemerkede kjemikalier i dag, må bytte til en Svanemerket serie (det vil si 100% svanemerket). Det er veldig uvanlig at man kan bytte ut bare noen få produkter i en serie, da produktene i serien er tilpasset hverandre for å fungere optimalt. I tillegg er anleggene som regel bundet opp av avtaler med kjemikalieleverandører, slik at det å bytte leverandør heller ikke er så enkelt.

Miljømerking har vurdert at i først omgang stilles det krav til grunnlisensinnehavere om at 30% av kjemikaliene skal være Svanemerket. Det innebærer fremdeles at samtlige kjemikalier skal være godkjent.

KLIF (Klima og forurensningsdirektoratet – endret til Miljødirektoratet), Norge
I tabellen i Bilag 3 bør det i tabellen med oversikt over kjemikalier som benyttes i driften av vaskeanlegget, refereres til gjeldende datablad i en egen kolonne. Det er krav i henhold til gjeldende europeisk lovgivning, og ved å be om referanse til dette vil de som søker om lisens bli bevisstgjort på kravet. Det gjør det også lettere å identifisere inngående stoffer i de kjemiske produktene.

Nordisk Miljømerkings kommentar
Vi takker for innspill. Bilag 3 er nå endret slik at det enklere kan refereres til gjeldende datablad.

Høringsmøte i Finland 21. mai 2013, FIN
O8: ansågs vara ett bra förslag. %-andelen Svanenmärkta produkter kan vara högre.

Nordisk Miljømerkings kommentar
Vi takker for innspill og tar dette med oss i videre diskusjon rundt %-andel Svanemerkede produkter.

O9 Vannrenseprodukter – alle bilvaskeanlegg

Ingen kommentarer.

O10 Parfyme i kjemikalier i manuelle anlegg

Lahega Kemi AB
Parfymämnen: Flera produkter kan användas på både GDS och automattvätt. Ska de kunder ha två olika varianter pga parfymförbud ? Detta innebär större risk för felhantering i kemrummet. Fel kemi i fel bytta. På GDS är luktintrycket vädigt viktigt för användaren, de ser det som ett bevis på att produkten fungerar, precis som med diskmedel som skummar. Skummar det funkar det.

Nordisk Miljømerkings kommentar
Nordisk Miljømerking takker for innspill. Miljømerking kommer også i fremtiden til å ha fokus på parfyme i Svanemerkede produkter og står fast ved kravet som forbyr parfyme i bilpleiemidler som benyttes i manuelle anlegg.

Washtec Sverige
Avseende parfymer i kem till manuell tvätt, så uppfattar vi inte helt om ni föreslår ett totalt förbud eller om förbudet begränsas till de parfymämnen som är allergiframkallande? Vi fördrar det senare, dvs ett förbud mot specifika ämnen.

Nordisk Miljømerkings kommentar
Nordisk Miljømerking takker for innspill. I de nye kriteriene vil det bli totalt forbud mot parfyme i bilpleiemidler i manuelle anlegg, mens det i bilpleiemidler til automatiske bilvaskeanlegg er tillatt en begrenset mengde parfymestoffer etter kriteriene som er hentet fra bil-og båtpleiemidler, versjon 5. Miljømerking kommer også i fremtiden til å ha fokus på parfyme i Svanemerkede produkter og står fast ved kravet som forbyr parfyme i bilpleiemidler som benyttes i manuelle anlegg.

Miljøstyrelsen DK
Miljøstyrelsen er enig i kemikaliekrav til forbrugskemikalier, og støtter at der ikke må anvendes parfume i manuelle anlæg (om end disse ikke

Nordisk Miljømerkings kommentar
Nordisk Miljømerking takker for innspill og gjør oppmerksom på at deler av teksten i kommentarene fra Miljøstyrelsen mangler.

Helsedirektoratet, Norge
Manuelle krav vil kunne representere en direkte eksponeringssituasjon, det er derfor viktig at bruken av allergifremmende parfymestoff unngås; videre er det positivt at det generelt ikke skal brukes karsinogene, mutagene og/eller reproduksjonsskadelige stoffer eller nanomaterialer som en generelt ikke vet nok om til å kunne kategorisere som helse-/miljø-vennlig.

Nordisk Miljømerkings kommentar
Vi takker for innspill.

O11 Resept – ikke miljømerkede produkter

Ingen kommentarer

O12 Klassifisering av produktet

KLIF(Klima og forurensningsdirektoratet – endret til Miljødirektoratet), Norge
Det bør stå at etikett og datablad for produktet skal være i henhold til gjeldende europeisk lovgivning.
Faresetningen om Ozon er endret ved revidering av CLP-regelverket. Den heter nå H420 og ikke EUH059. Dette ble innført med såkalt 2 ATP av CLP-forordningen..

Nordisk Miljömärknings kommentar
Nordisk Miljømerking takker for innspill og har nå oppdatert klassifiseringen for ozon.

O13 Superkonsentrater

Lahega Kemi AB, Sverige
Superkoncentrat: I strävan i miljötänket vill man ha så lite vatten som möjligt i superkoncprodukter. Problemet kan dock bli att produkten inte är stabil och faller ut efter en tid, förmodligen hos kunden som följdaktligen kommer att reklamera. Vad är mättnadsgraden för komplexbildare ? 10% vatten är väldigt lite.
R35 skulle kunna uppstå.

Nordisk Miljømerkings kommentar
Nordisk Mijømerking takker for innspill. Kravet er hentet fra gjeldende kriterier for Svanemerking av bil- og båtpleiemidler og vil ikke bli endret i denne versjonen av kriterier for bilvaskehaller, men tar med innspill videre i revisjon av kriteriene for bil- og båtpleiemidler.

Washtec DK
Vi mener ikke dette krav er miljømæssigt korret.
Superkoncentrater er på vej ind på markedet, dette bla.a for at miljøbelastning til transport og emballage kan reduceres.

Nordisk Miljømerkings kommentar
Nordisk Miljømerking takker for innspill og vil prøve å utforme kriteriene tydeligere.

Helsedirektoratet
Ad klassifisering av superkonsentrat er Helsedirektoratet og FHI av den oppfatning at slike konsentrater er klart helseskadelig. Imidlertid påpekes det i dokumentet at: «Superkonsentrater i konsentrert form skal ikke være klassifisert Miljøfarlig med N. Superkonsentrater må for øvrig oppfylle alle andre krav til klassifisering i tabellen over, i bruksform (ved maksimalt anbefalt dosering).

Emballasjen til superkonsentrater skal være utformet slik at brukeren ikke risikerer å komme i kontakt med produktet. For superkonsentratet skal det være utarbeidet en teknisk beskrivelse, og bruksanvisning hvor det beskrives hvordan brukeren unngår kontakt med produktet.» Helsedirektoratet og FHI mener derfor at hensynet til brukernes helse skulle være ivaretatt på en forsvarlig måte, og at eventuell svanemerking derfor likevel kan aksepteres.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for innspill og vil understreke at Miljømerking ser det som viktig at brukernes helse er ivaretatt.

O14 CMR-stoffer

KLIF (Klima og forurensningsdirektoratet – endret til Miljødirektoratet), Norge
Det mangler noen faresetninger (H-setninger) som også beskriver kreftfremkallende, mutagene eller reproduksjonsskapelige effekter.
Dette er H360, H360F, H361 og H360Df. Disse faresetningene beskriver også CMR-effekter i tillegg til de som er angitt i tabellen i punkt K4.
En skrivefeil i oppramsingen av risiko/faresetninger: R60/H60F, er antagelig årsak til den ene mangelen. Dette skulle antagelig være R60/H360F.
Denne feilen finnes også i gjeldene kriteriedokumenter for svanemerking av andre produkter som i kriteriene for Svanemerking av Bil- og båtpleiemidler. Dette bør rettes opp i alle kriteriedokumentene til Svanemerket.

Nordisk Miljømerkings kommentar
Nordisk Miljømerking takker for innspill og vil oppdatere klassifiseringen i de gjeldende kriteriedokumentene.

O15 Nanomaterialer/-partikler

Dansk Industri, DI, Danmark
«I kriteriesættet under kriterie K5 om Nanomaterialer/ -partikler, forbydes det, at der tilsættes nanomaterialer til kemiske produkter.
Kommentaren vedrører nanomaterialer gererelt. Hvorfor opstilles et totalt forbud? Det bør bero på en konkret vurdering.
Overordnet set mangler der også en definition af nanopartikler/-materialer.
Og når der står, at ”Nanomartikler regnes her som mikroskobiske partikler, hvor mindst en av dimensjonerne er mindre enn 100 nm”. Gælder det så 1 partikel, 50% eller 100% af partiklerne?
DI efterlyser en overordnet drøftelse af både selve definitionsspørgsmålet af nanomaterialer men også selve holdningen til og om fordele og ulemper ved anvendelsen nanomaterialer.”

Nordisk Miljömärknings kommentar
Bakgrunnen for at det forbys som gruppe er at Nordisk Miljømerking anser at det ikke finnes lett tilgjengelige standarder for å vurdere nanomaterialers helse- og miljøeffekter. Miljømerking jobber også utifra forsiktighetsprinsippet. Miljømerking definisjon av nanomateriler følger EU kommisjonens definisjon av nanomaterialer fra 18. oktober 2011.

O16 Organiske stoffer, nedbrytbarhet

KLIF(Klima og forurensningsdirektoratet – endret til Miljødirektoratet), Norge
For tensider bør det stå at de må overholde kravene som settes til nedbrytbarhet i artikkel 4 (Limitations based on the biodegradability of sufactants) i Vaskemiddelforordningen (EC No.648/2004) som gjelder for alle vaske- og rengjøringsprodukter i EØS området

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for innspill og vil sørge for at kriterier som omfattes av dette oppdateres.

O17 Stoffer som ikke får inngå i produktene

KLIF(Klima og forurensningsdirektoratet – endret til Miljødirektoratet), Norge
Kandidatlista, "Substances of Very High Concern" (SVHC) og PBT (persistent, bioakkumulerende og toksisk) og/eller vPvB ("very Persistent, very Bioaccumulative")
Kandidatlista i REACH inneholder per i dag totalt 138 stoffer som er identifisert som SVHC, og av disse er det totalt 18 SVHC stoffer som er identifisert som PBT og/eller vPvB eller tilsvarende grunn til bekymring for miljøet.
Vi gjør oppmerksom på at kandidatlista i REACH, som oppdateres ca. 2 ganger pr år nå er eneste måte å få identifisert PBT/vPvB stoffer på siden det ikke eksisterer klassifiseringskriterier for PBT/vPvB-stoffer i CLP-regelverket.
Kriteriene for å identifisere PBT/vPvB stoffer ble revidert og vedtatt 15.3.2011 slik at mer opplysninger i tillegg til testdata kan legges til grunn for å identifisere PBT/vPvB stoffer, eks. overvåkningsdata fra miljøet og analyseresultater av kroppsvæsker eller vev (eks. blod, melk og fettvev).
Et eget krav knyttet til innhold av PBT og vPvB synes dermed unødvendig da det dekkes av kravet om at produktet ikke skal inneholde stoffer på kandidatlista.
Bilag 8 bør oppdateres på dette punktet.

Fosfor
Kriterieforslaget for Bilvaskehaller inneholder ikke krav til begrensning av fosfor i bil- og båtpleiemidler. Det er det stilt krav om i Kriterier for bil- og båtpleiemidler, punkt K17. Tilsvarende krav bør også stilles i kriteriedokumentet for bilvaskehaller.
Reguleringen av vaske- og rengjøringsmidler i Norge står i produktforskriftens §§ 2-12, 2-13 og 2-14, og omhandler blant annet om regulering og merking av fosfor. Fosforgrensene som er satt både nasjonalt og i EU gjelder for alle kilder til fosfor, og inkluderer dermed både fosfater og fosfonater.
Det innføres i år nye bestemmelser om begrensning av fosfor i revidert vaskemiddelforordning (Artikkel 4a) som også vil bli implementert i norsk regelverk. Selve fosforgrensene (Vedlegg VIa til vaskemiddelforordningen) som innføres nå berører ikke bil- og båtpleieprodukter, men endringene som skal gjøres i norsk regelverk i løpet av 2013 kan medføre at det særnorske kravet om merking av fosfatinnhold blir tatt bort (§2-13).

Nordisk Miljömärknings kommentar
Nordisk Miljømerking takker for innspill. Kravteksten er justert.

O18 Parfymer – IFRA

Ingen kommentarer.

O19 Moskusforbindelser

Ingen kommentarer.

O20 Allergifremkallende parfymestoffer

Astma- og Allergiforbundet

Kommentarer: Som fast kunde hos Statoil i mange år merket vi uten forvarsel at de hadde tilsatt parfyme i bilvasken. Jeg fikk svar på e-post fra Statoil at ”Pr. i dag benytter vi ingen kjemikalier som skal være tilsatt parfyme” og at de samtidig sa på facebook at de hadde tilsatt ”Litt parfyme”.

Bilvasken bør ikke inneholde unødvendige tilsetningsstoffer som parfyme, når disse tilsetningene gjør bilvasken ubrukelig/utilgjengelig for mange kunder.

Det er viktig at man får tilbake den uparfymerte vasken, som kan brukes av alle, også astmatikere og allergikere.

Nordisk Miljømerkings kommentar
Nordisk Miljømerking takker for innspill. Kravet er hentet fra kriteriene for bil- og båtpleiemidler og vil ikke bli endret i denne versjonen. Miljømerking har fokus på allergifremkallende parfymestoffer i produkter og tillater i enkelte produktgrupper en begrenset mengde parfyme der det etterspørres og der parfyme ikke utgjør den største miljøparameteren.

O21 Konserveringsmidler

Ingen kommentarer.

O22 Flyktige organiske forbindelser

Lahega Kemi AB, Sverige
VOC: Ambitionen att ha både kokpunkt och ångtryck som kriterie är väl inte helt fel, men det bäddar för missförstånd i samtal med leverantörer.
I Europa räknas ett ämne som VOC om ångtrycket >0,01kPa. De tar ingen hänsyn till kokpunkten.

Nordisk Miljømerkings kommentar
Nordisk Miljømerking takker for innspill. Definisjonen på VOC ble endret i kriteriene for bil- og båtpleiemidler tidliger i år, og kriteriedokumentet for bilvaskehaller er nå oppdatert med denne definisjonen der organiske stoffer defineres som VOC dersom damptrykk > 0,01 kPa ved 20°C.

O23 Fargestoffer

Ingen kommentarer

O24 PVC i emballasje

Ingen kommentarer

1.4 Energi

Miljøstyrelsen Danmark
Der bør stilles flere energikrav, eller rettere Energirapporteringen (P2) bør være obligatorisk, og inkludere krav om, at anlægget gennemgås af en energikonsulent op til et halvt år efter udstedelse af licens, og såfremt der kan peges på energibesparelsesprojekter, der er tilbagebetalt efter maksimalt 5 år, skal disse iværksættes senest efter endnu et halvt år.

Dokumentation for besparelse og projektudførelse skal foreligge.

Nordisk Miljømerkings kommentar
Nordisk Miljømerking takker for innspill. Vi er enige i at energikravene bør skjerpes, men per i dag har vi ikke tilstrekkelig underlag for å ta frem noen obligatoriske krav, men vi vil jobbe for å innføre bedre energikrav. Etter høringen har Miljømerking valgt å innføre et ekstra poengkrav for energibesparende tiltak for å motivere bilvaskeanleggene i enda større grad til å innføre tiltak som kan redusere energiforbruket.

Washtec Danmark etter avklaringsmøte med Miljømærkning Danmark (4. september 2013):
Point fordelingen på energibesparelse i ny version 3, mener vi bestemt er opsat under manglende kendskab til de energibesparende tiltag der er udført på WashTec / Ok Svanemærkede vaskehallen (Samme energi besparende koncept alle WashTec / OK Svanemærkede vaskehaller som minimum er opbygget efter.)
Eksempler på udført energibesparende tiltag:

- Termostatstyret frostsikring af vaskehaller (Ikke varme i vaskehaller som det kendes fra det øvrige nordiske lande samt ikke Svanemærkede vaskehaller i danmark.)
- DVS en aut. Termostatstyring sikrer at der max. frostsikres til 5 grader i vaskehallen.
- Aut. styring sikrer at varmegiveren i vaskehallen ikke er i funktion, når bare en af portene er åbne.
- Aut. Styring sikrer energibesparelse når vaskehallen er lukket som iflg. dansk lovgivning er i tidsrummet 22.00 til 07.00
- alt lys i vaskehal, kunderum samt lyskilder på selve vaskeanlægget slukkes, vaskeanlæggets i dette tidsrum går i natposition (nedsat standby
- Energibelastning)
- Aut. styring der sikrer at porte og døre til vaskehal aut. lukkers når udendørstemperaturen kommer under ca. 4 grader. (Porte og døre til vaskehallen er altid lukket og overvåget når vaskeprocessen er i gang, vaskeanlægget stopper aut. hvis en port eller dør bliver åbnet)

Vi mener bestemt at alle ovennævnte energibesparende tiltag der er udført på danske WashTec / OK Svanemærkede vaskehaller skal udløse point, for energibesparelse.

O25 Automatisk portlukking

Washtec Danmark
Vi vurderer at dette er et dårligt forslag.
Vi mener dette er et vigtigt punkt for at opnå miljøbesparelse bla.a til varme samt for hindring af støjgener for omgivelserne.

Nordisk Miljømerkings kommentar
Nordisk Miljømerking takker for innspill. Vi mener det er viktig med konkrete tiltak som bidrar til redusert energiforbruk, derfor er kravet om automatisk portlukking gjort om til en frivillig poengkrav til et obligatorisk krav.

Høringsmøte i Finland 21. mai 2013, FIN
O11: ansågs som föråldrat, det är redan obligatoriskt att alla tvättar i Finland har automatdörrar.

Nordisk Miljømerkings kommentar
Nordisk Miljømerking takker for innspill og synes det er bra at dette allerede er et obligatorisk krav i Finland. Kravet gjenspeiler at de nordiske landene har ulik holdning automatisk portlukking.

P2 Energirapportering (1p)

Ingen komentarer.

P3 Automatisk lysstyring(1p)

Washtec Sverige
vi vill gärna se ett förtydligande om att automat belysningen tillåter en grundbelysning i tvätthallen, detta dels pga att anläggningen annars ser stängd ut, dels pga arbetsmiljörisk för tekniker/personal som arbetar i hallen. Ovan anser vi bör gälla under alla förutsättningar, men förslagsvis bör det också finnas ett alternativ med ökad grundbelysning om tex denna är av lågenergimodell. Vi utgår ifrån att det i slutändan är den energi som åtgår som är avgörande, inte om lamporna är tända eller släckta.

Nordisk Miljømerkings kommentar
Nordisk Miljømerking takker for innspill og tar dette med oss videre i arbeidet med miljømerking av bilvaskehaller.

Høringsmøte i Finland 21. mai 2013, FIN
P3: Alla tvättar har automatisk ljuskontroll. För poäng kunde kravet ersättas med till exempel krav på LED.

Nordisk Miljømerkings kommentar
Nordisk Miljømerking takker for innspill. Dette er ikke et obligatorisk krav i alle land. Etter høringen har vi innført et nytt poeng-krav om energibesparende tiltak, der bl.a. LED-belysning kan være et eksempel på et slikt tiltak.

1.5 Spesialkrav og egenkontroll

O12 Tømming av slam

Ingen kommentarer.

O13 Tømmesystemer for toaletter

Ingen kommentarer.

O14 Spesialkjøretøy

Ingen kommentarer.

O15 Egenkontroll

Ingen kommentarer.

P5 Avfall (1p)

Ingen kommentarer.

1.6 Summering av poeng

Washtec Danmark
En ændret proces end i version 2.2

Dette vil kun kunne gennemføres med ret så store ombygninger på eksisterende anlæg.
Ved de eksisterende anlæg vil vi umiddelbart vurdere, at der kunne opnås 3-6 point, hvoraf de 3 point hentes pga. >75% svanemærkede produkter. Hvis der ikke er automatisk lysstyring og hvis vandforbrug er >50 L kan der kun hentes 3 point uden yderligere tiltag.

Nordisk Miljømerkings kommentar
Nordisk Miljømerking takker for innspill vedrørende poengsystemet. Vi anser at gjennomføre tiltak som automatisk portlukking og lysstyring, samt beregning av energiforbruk ikke krever store investeringer. For å gi bilvaskeanleggene ytterligere muligheter til å gjøre energibesparende tiltak, har vi gjeninnført et krav fra gjeldende versjon, riktignok med noen justeringer. Anleggene vil har flere muligheter til å oppnå poeng ved å gjennomføre forholdsvis enkle tiltak som kan redusere energiforbruket. Poengsystemet er også gjennomgått og justert.

KLIF (Klima og forurensningsdirektoratet – endret til Miljødirektoratet), Norge
I skjemaet for summering av poeng er det nevnt at DEHP-måling (P1) gir 1 poeng. Dette er ikke i samsvar med teksten i P1 hvor det også stilles krav til måling av de andre ftalatene DBP, BBP og DIBP.

Nordisk Miljømerkings kommentar
Nordisk Miljømerking takker for innspill og har nå justert teksten slik at det samsvarer med kravteksten.

4.3.2 Krav kapitel 2 – Miljøledelse inklusive myndighetskrav

O30 Miljøpolicy

Ingen kommentarer

O31 Organisasjon og ansvar

Ingen kommentarer

O32 Rutiner og instruksjoner

Stockholm Vatten VA AB, Sverige
Övrigt SV anser att det bör förtydligas i M4 att tvättanläggningen inte får användas om reningsanläggningen inte fungerar.

Nordisk Miljømerkings s kommentar
Nordisk Miljømerking takker for innspill og har nå presisert at vaskeanlegget skal ikke benyttes når renseanlegget er ute av drift.

Washtec Danmark
OK Gælde naturligvis kun hvis den biologiske proces har været ude af drift i mere end 30. For er den biologiske proces i gang (BioClassic vandrensning) har det ingen betydning af der ikke foretages bilvask på anlægget.

Nordisk Miljømerkings kommentar
Nordisk Miljømerking takker for innspill. Vi er klar over at det er forskjeller mellom de ulike typer renseanlegg og vil utdype dette i bakgrunnsdokumentet.

O33 Opplæring

Ingen kommentarer

O34 Oppbevaring og håndtering av kjemikalier

Stockholm Vatten VA AB, Sverige
SV godtar inte att golvavlopp i kemikalierum är anslutna till en intern reningsanläggning då ett större spill/haveri i regel slår ut reningsanläggningen. Golvavlopp får inte finnas i utrymmen där kemikalier förvaras alt. ska kemikalierna förvaras invallade. Invallningen ska kunna rymma den största behållarens volym samt 10 % av summan av övrig lagrad volym.

Käppalaförbundet, Sverige
* Inget golvavlopp får finnas i kemikalierum, alternativt ska kemikalier förvaras invallat. Ingen koppling till avloppet ska finnas.

Nordisk Miljømerkings kommentar
Nordisk Miljømerking takker for innspill. Kravteksten er nå presisert.

Washtec Danmark
Mener dette punkt er lidt uklart. ?? Hvis det gælder i forbindelse med dosering og udluftning af dosseringspumper så er det OK. Gælder det i forbindelse med transport og udskiftning af dunke vil der ved en sjusket-/fejlhåndtering kunne medfører berøring.

Nordisk Miljømerkings kommentar
Miljømerking takker for innspill. Ved håndtering av kjemikalier er det viktig at emballasjen er utformet slik at brukeren ikke risikerer å komme i kontakt med produktet, både ved dosering og ved bytte av doseringspumper. Dette er nå presisert i kravet.

KLIF (Klima og forurensningsdirektoratet – endret til Miljødirektoratet), Norge
Det bør stå at kjemikalier skal oppbevares forsvarlig og i henhold til krav i sikkerhetsdatablad, og at emballasjen skal være merket i henhold til gjeldende europeisk lovgivning

Nordisk Miljømerkings kommentar
Vi takker for innspill og har presisert i kravet at kjemikaliene skal oppbevares forsvarlig og i henhold til krav i sikkerhetsdatablad.

O35 Sikkerhetsdatablader

Inga kommentarer

O36 Informasjon om bruk av egne produkter/avfettingsmidler

Ingen kommentarer

O37 Kvalitet

Washtec DK
Eksisterende skemaer bør være tilstrækkelige

Nordisk Miljømerkings kommentar
Vi takker for innspill.

O38 Lover

Ingen kommentarer

O39 Innkjøpsrutiner for grunnlisensinnehaver

Washtec Danmark
Usikkert på hvad dette punkt omhandler

Nordisk Miljømerkings kommentar
Krav til innkjøpsrutiner er noe Nordisk Miljømerking ønsker at alle sine lisensinnehavere skal ha, men vurderer nytten av et slikt krav for hver produktgruppe. For bilvaskehaller er Miljømerking fullstendig klar over at hva som kjøpes inn av utstyr og kjemikalier gjerne bestemmes av en eier og at de enkelte anleggene derfor ofte er bundet opp av innkjøpsavtaler. Miljømerking synes likevel at man skal ha fokus på å velge det beste miljøtilpassede alternativet ved innkjøp av varer og tjenester, og synes derfor dette er et relevant krav for grunnlisensinnehaver. Kravet er derfor presisert og gjelder nå kun grunnlisensinnehavere.

O40 Teknisk service

Ingen kommentarer

O41 Kundeinformasjon

Ingen kommentarer

O42 Dokumentasjon fra søkeren

Ingen kommentarer

O43 Lover og forordninger

Washtec Danmark

Må gælde for den tilsynsførende på det enkelte anlæg og ikke den ansvarlige for licensen.

Nordisk Miljømerkings kommentar
Nordisk Miljømering takker for innspill. Dette er nå presisert i kravene.

O44 Årlig oppfølging

Constant Clean
Jag såg att ni vill ha in förbrukningar av vatten, kemikalier och analysrapporten 31 Mars varje år. Mitt förslag är att ni får in den 31 Maj varje år, provtagningsperioden sträcker sig mellan 1 November till 30 April.

Nordisk Miljømerkings kommentar
Vi takker for innspill. Prøvetakningsperioden skal være fra 1. november – 30. april, og dokumentene er nå gjennomgått og oppdatert på dette punktet.

Vedrørende årlig oppfølging, så er tidspunkt for innrapportering tatt bort fra selve kravet da det av ressursmessige årsaker ikke alltid samsvarer med når Miljømerking kan følge opp dette kravet. Det betyr ikke at Miljømerking ikke prioriterer dette, men av praktiske hensyn er dette ikke lenger spesifisert i kravet.

O45 Markedsføring

Ingen kommentarer.

4.3.3 Bilag

Ingen kommentarer .

5 Kommenterar till bakgrunnen, i detalj

Ingen kommentar.

6 Diskusjon og sluttsatser

Kommentarene gjenspeiler de ulike holdningene i Norden, spesielt med tanke på vannforbruk. Danmark kritiserer kravene for ikke å være amisiøse nok, spesielt med hensyn til vannforbruk, mens vannforbruket oppleves som strengt i Finland og Norge, og er sannsynligvis den enkeltfaktoren som er det største hinderet for å få gjennomslag i Finland og Norge.

Innføring av grunnlisens er blitt positivt møtt av bl.a. Washtec Sverige, mens Washtec Danmark ønsker å bryte samarbeidet med Svanen. Litt av bakgrunnen for den negative holdningen i Danmark er sannsynligvis presiseringen av at hvert produksjonssted skal ha en egen lisens. Dette er ikke er skjerping av kravene, men det har vært praktisert annerledes i Danmark og vil derfor få størst konsekvenser der. Det er i kriteriene etter høringen forsøkt å tydeliggjøre hvor mye av ansvaret for drift,

vedlikehold og produkter som ligger hos grunnlisensinnehaveren, for å imøtegå bekymringer fra de danske høringsinstansene.

Det har også blitt kritisert at bare 20% av kjemikaliene skal være Svanemerket.

Prosjektgruppen tror at en del av kritikken skyldes dårlig kommunikasjon av kriteriene og at det ikke kommer klart nok frem hva innføringen av grunnlisens medfører, i tillegg til at noen av kravene fra versjon 2 nå er skrevet tydeligere, og på grunn av ulik tolkning av gjeldende kriterier, oppfattes de foreslåtte kriteriene som mye strengere, uten at de egentlig er det. For eksempel har forslag om at 20% av kjemikaliene skal være Svanemerket har blitt oppfattet som om det ikke stilles krav til 80% av kjemikaliene